

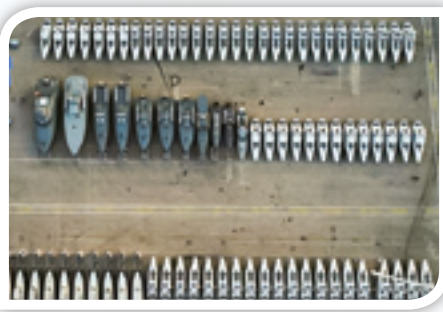
سازه روی ناو شهید مهدوی با ۸ طبقه و عرض نزدیک به ۳۰ متر ایجاب با قایق تندرو ۲۳ متری مستقر روی عرشه قابل مشاهده است

بالگرد میل ۱۷۱ روی عرشه ناو شهید مهدوی

بیش از ۹۰ شناور ملحق شده در ۱۸ اسفند ۱۴۰۱

شناورهای ملحق شده در انواع مختلفی از نظر سرعت، ابعاد و تناژ قرار داشتند

پرتابگرهای موشک کروز ضد کشتی روی عرشه ناو شهید مهدوی قابل مشاهده هستند

گزارش محمدحسین لاهی

در ۱۸ اسفند سال گذشته ناو اقیانوس پیمان و چند منظوره شهید مهدوی به ناوگان نیروی دریایی سپاه (ندسا) ملحق شد. این شناور با تناژ بالا و قابلیت حمل بالگرد و پهپاد، همچنین در کنار این ناو، ۹۵ شناور تندرو با تسلیحات مختلف هم به ندسا اضافه شد که از جمله آنها اولین شناور تندرو مجهز به موشک‌های پدافند هوایی عمودپرتاب در جهان بود. در این گزارش مروری بر این دستاوردها خواهیم داشت.

دگر دیسی ندسا با شهید سلیمانی آغاز شد

پیش از پرداختن به دستاوردهای ۱۸ اسفند باید اشاره‌ای به الحاق شناور رزمی پیشرفته شهید سلیمانی به نیروی دریایی سپاه داشته باشیم. این شناور با طراحی بسیار پیشرفته و دارای قابلیت حمل بالگرد و پهپاد و قایق تندرو و مجهز به موشک‌های کروز ضد کشتی و موشک‌های پدافند هوایی برد کوتاه نواب و برد متوسط به بالای صیاد ۲ توسط نیروی دریایی سپاه طراحی شده و سه فروند آن به طور همزمان در دست ساخت قرار گرفت. اولین آنها به نام شهید سلیمانی در ۱۴ شهریور ۱۴۰۱ به ناوگان ندسا ملحق شد و دومین آن به نام شهید حسن باقری در آینده نزدیک و سومین آنها به نام شهید صیاد شیرازی هم به یگان‌های نیروی دریایی سپاه افزوده خواهند شد. گزارش معرفی شناور شهید سلیمانی را در شماره ۶۵۷۶ روزنامه جوان در شهریور سال گذشته بخوانید.

نیاز به پشتیبانی در هر نقطه از دنیا

با توجه به گسترده بودن منافع کشورمان از نظر حمل و نقل تجاری دریایی و نامنی‌های ایجادشده از سوی در زان دریایی، ناوگان تجاری کشورمان نیازمند حمایت و ایجاد امنیت توسط نیروهای نظامی کشور است. در سال‌های اخیر به جز پدیده در زان دریایی در خلیج عدن که با قوت و پایداری توسط نیروی دریایی ارتش دفع شده و می‌شود، مواردی از تعرض به ناوگان دریایی کشور در دریاهای دوردست هم گزارش شده است که معروف‌ترین آنها کشتی نفتکش در تنگه جبل الطارق است که بعداً با عمل متقابل نیروی دریایی سپاه در توقف نفتکش انگلیسی مواجه شد. برای تأمین امنیت در آب‌های دوردست هم نیروی دریایی ارتش و هم نیروی دریایی سپاه نیاز به شناورهای بزرگی برای ایفای نقش پشتیبانی دارند. امروزه در کنار شناورهای پشتیبانی مرسوم نظامی، کشتی‌هایی با ماهیت طراحی تجاری طی مدت بسیار کوتاهی به کاربری نظامی تبدیل می‌شوند که در کشورهای متعددی از اروپا و امریکاهم سابقه دارد. در ایران نیروی دریایی ارتش یک شناور نفتکش بزرگ را به ناو پشتیبانی مکران تبدیل کرد و ندسا هم یک شناور بزرگ باری را به ناو شهید مهدوی. با این رویکرد به جای صرف زمان چندین ساعه برای ساخت یک شناور جدید که هزینه‌های هنگفت طراحی و ساخت و آزمایش را هم به دنبال دارد، یک شناور آماده تهیه شده و متناسب با کاربرد نظامی به ادوات و تسلیحات مورد نیاز تجهیز می‌شود. این کار در زمان بسیار کوتاه و با هزینه بسیار کمتری در قیاس با ساخت از ابتدا ممکن می‌شود. به گفته فرمانده نیروی دریایی سپاه، ناو اقیانوس پیمان رزمی، اطلاعاتی و پشتیبانی شهید مهدوی به مثابه یک شهر دریایی متحرک است که با تمام تجهیزات و امکانات

مروری بر آخرین دستاوردهای نیروی دریایی سپاه در سال گذشته

سپاه با شهید مهدوی به اقیانوس‌ها می‌رود

لازم آماده انجام مأموریت‌های اقیانوسی برای ایجاد امنیت پایدار در خطوط مواصلاتی دریایی، حفاظت و صیانت از منابع و منافع کشور جمهوری اسلامی و ملت قهرمان ایران، امدادرسانی به ناوگان تجاری و صیادی جمهوری اسلامی و کشورهای منطقه و درخواست‌کننده و حضور در آب‌های دوردست است.

مشخصات ناو شهید مهدوی

ناو شهید مهدوی شناوری با طول ۲۴۰ متر، عرض ۳۲ و ارتفاع ۲۱ متر است که در وزن سبک ۱۴ هزار تن و در حالت بارگیری کامل، قابلیت ۴۱ هزار تن وزن جابه‌جایی دارد. این ناو می‌تواند با سرعت ۱۸ گره معادل ۳۳ کیلومتر بر ساعت دریاوردی کرده و تا ۱۸ هزار مایل دریایی معادل بیش از ۲۳ هزار کیلومتر پیمایش مسیر داشته باشد.

این ناو چندمنظوره مجهز به تجهیزات رزم دریایی و هوایی، دارای رادار آرایه فازی سه‌بعدی، موشک‌های سطح به سطح، سطح به هوا، سامانه‌های مخابراتی یکپارچه بسیار پیشرفته جنگال و موشک کروز دریایی با برد ۷۵۰ کیلومتر، قابلیت حمل و نشست و برخاست بالگرد، پهپادها و آبیگری و به‌آب‌اندازی شناورهای مختلف است.

به گفته فرمانده ندسا، ناو اقیانوس پیمان شهید مهدوی می‌تواند سه تا پنج فروند بالگرد را حمل کند. با توجه به اطلاعات موجود از ناوگان هوادریای ندسا و تصاویر روز الحاق این بالگردها از انواع بل ۴۱۲ و میل ۱۷۱ هستند. شناورهای تندرو و راکت‌انداز، موشک‌انداز و نیروبر هم روی ناو شهید مهدوی مستقر هستند و برای مأموریت اعزام و توسط همین شناور بازیابی می‌شوند.

شناور رده عاشورا مجهز به ۴ موشک هدایت شونده با برد ۱۰ کیلومتر

قایق تندرو و پدافند عمودپرتاب اولین در جهان

در برنامه الحاق ۱۸ اسفند ۱۴۰۱ علاوه بر ناو شهید مهدوی، یک شناور پشتیبانی و تعداد بیش از ۹۰ فروند قایق تندرو در چند رده (کلاس) مختلف هم به ناوگان ندسا الحاق شد. طی سه سال اخیر بیش از ۶۵۰ فروند شناور جدید با تسلیحات متنوع موشکی و ازدر و با سرعت‌های تا ۹۰ نوات معادل ۱۶۷ کیلومتر بر ساعت به ندسا ملحق شده‌اند. اما در الحاق اخیر یک شناور منحصربه‌فرد هم حاضر بود. شناوری مجهز به موشک‌های پدافند هوایی عمودپرتاب نواب این برای اولین بار است که یک قایق تندرو به موشک پدافند هوایی برد کوتاه آن هم از نوع عمودپرتاب مجهز می‌شود. شاید استفاده از موشک‌های دوش پرتاب روی قایق‌های تندرو و شناورهای گشتی مسیوق به سابقه باشد اما موشک مورد استفاده در شناور سپاه از نوع نواب با برد ۲۰ الی ۲۵ کیلومتر است. نمونه زمین‌پایه این موشک پدافند هوایی با نام زوبین قیلا در روزنامه جوان معرفی شده است. این موشک به تعداد چهار تیر روی قایق پدافندی سپاه مستقر شده که به رادار مستقل هم برای کشف و ردگیری اهداف مجهز است. این موشک با توجه به عمودپرتاب بودن می‌تواند در تمام جهات شلیک شود و در واقع تغییر جهت آن به سمت هدف پس از شلیک رخ می‌دهد. شیوه پرتاب موشک از نوع پرتاب گرم بوده و به واسطه آن گروه شناورهای تندرو مهاجم سپاه از تهاجم پهپادها و بالگردهای دشمن در امان خواهند بود. به گفته فرمانده نیروی دریایی سپاه همین نوع موشک به صورت عمودپرتاب روی شناور شهید سلیمانی هم مستقر شده است.

چینش متفاوتی از موشک‌های برد کوتاه روی شناور رده عاشورا

بردموشکی ۱۰ تا ۱۸۰ کیلومتر برای قایق‌های سپاه

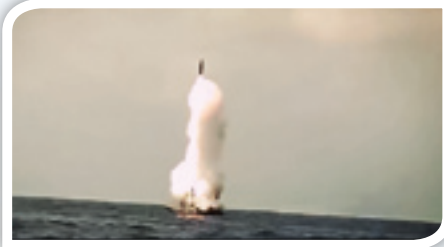
قایق‌های تندرو و سپاه که در دوران جنگ تحمیلی عمدتاً با مین و راکت‌های ۱۰۷ میلیمتری عملیات انجام می‌دادند در دهه‌های ۱۳۷۰ و ۱۳۸۰ به موشک‌های کروز با بردهای ۱۵ تا ۲۵ کیلومتر مجهز شدند. در سال‌های آخر دهه ۱۳۹۰ برد موشکی آنها به ۹۰ کیلومتر با موشک نصیر رسید و امروزه نمونه برد ۱۲۰ و در آینده نمونه برد ۱۴۰ کیلومتری نصیر هم روی قایق‌هایی با سرعت ۶۰ نوات و بالاتر به کار گرفته می‌شود که برخی از قایق‌های الحاق ۱۸ اسفند از همین انواع بودند. اما روی قایق‌های سبک رده عاشورا هم موشکی هدایت‌شونده با برد ۱۰ کیلومتر نصب شده است که برخی منابع آن را گونه‌ای از موشک الماس یا قائم ۱۱۴ معرفی کرده‌اند. در هر صورت این نوع موشک‌ها دارای دقت نقطه‌زنی بوده و به صورت دوتایی یا چهارتایی روی این قایق‌های سبک که قبلاً کاربر راکت‌های ۱۰۷ میلیمتری بودند، نصب شده است اما اثرگذاری این موشک‌ها با راکت‌های مذکور قابل قیاس نیست.

همچنین یک موشک جدید و ناشناخته با برد ۱۸۰ کیلومتر هم روی برخی قایق‌های تندرو سپاه نصب شده که به گفته فرمانده ندسا این موشک ساخت خود سپاه است. هنوز تصویری از آن منتشر نشده اما قابلیت به‌کارگیری آن روی قایق‌های تندرو نشان می‌دهد که در رده وزنی سنگین نبوده و قاعداً از طراحی و فناوری‌های جدیدی بهره می‌برد.

همچنین شناورهای نیروی دریایی سپاه در یک رده بدون سر نشین هم با قابلیت هوش مصنوعی امکان حرکت گروهی با تعداد ۳۰ تا ۵۰ فروند فرماندهی یک شناور بدون سر نشین دیگر را پیدا کرده‌اند. در صورت منهدم شدن شناور فرمانده به صورت خودکار یکی دیگر از شناورهای گروه فرماندهی دسته را بر عهده می‌گیرد. این قابلیت سبب افزایش چشمتی توان رزم سپاه با کمترین نیروی انسانی مورد نیاز می‌شود.

ناو شهید بهمن باقری در راه است

یک نمونه دیگر از ناو شهید مهدوی اما با تفاوت‌هایی در مأموریت در حال تکمیل برای استفاده در نیروی دریایی سپاه است. این ناو به نام شهید بهمن باقری دارای باند پرواز برای نشست و برخاست پهپادها بوده و به گفته فرماندهان تا ۶۰ فروند پهپاد روی آن قابل استفاده است. در این زمینه هم ایران پس از امریکا دومین کشور با قابلیت استفاده عملیاتی از پهپادها روی باند پرواز کشتی پایه است و البته با تنوع کاربرد رزمی و شناسایی از امریکایی‌ها هم در کاربری جلوتر خواهد بود. زیرا امریکا صرفاً پهپاد سوخت‌رسان را روی عرشه ناو هواپیمابر مستقر کرده است. از نظر ابعاد و تناژ ناو شهید بهمن باقری مشابه ناو شهید مهدوی است اما به جای کاربرد در پشتیبانی عملیاتی در نقش ناو پهپادبر با انواع پهپادهای شناسایی و رزمی و انتحاری عمل خواهد کرد. البته ناو شهید مهدوی هم پهپادهای شناسایی با مداومت هشت ساعت و پهپادهای انتحاری با برد هزار و ۳۰۰ کیلومتر را در حال حاضر به تعداد محدود در اختیار دارد اما در ناو بهمن باقری تمام فضاها برای کاربری پهپادی بازطراحی شده است. با الحاق شناورها، تجهیزات راداری و جنگالی و موشک‌های متنوع و جدید و از درها و شناورهای بدون سر نشین و زیر دریایی‌های دارای هوش مصنوعی، چهره نیروی دریایی سپاه به سرعت در حال تغییر نسبت به حتی یک دهه گذشته است. این نیرو در کنار نیروی دریایی راهبردی ارتش، منافع جمهوری اسلامی ایران و امنیت سواحل و آب‌های دور و نزدیک را با قدرت و قوت تأمین خواهد کرد.

شلیک عمودی موشک پدافندی از قایق تندرو و سپاه برای اولین بار در جهان

باز نشدن دریچه پرتاب موشک نواب قبل از شلیک

نمای بالایی از قایق پدافندی سپاه مجهز به ۴ تیر موشک نواب در محفظه سفید رنگ

شناورهای مجهز به موشک نصیر با برد ۹۰ تا ۱۲۰ کیلومتر

سایه، نمونه ایرانی پهپاد اسکن ایگل در کنار ایابیل ۲ و معراج عمودپرواز روی ناو شهید مهدوی مشاهده شده‌اند

شناورهای موشک‌انداز در رده عاشورا

شناور رده ذوالفقار مجهز به رادار و موشک پدافندی نواب

شناور تندرو از درافکن

